

Omeliya fil-Quddiesa tat-Tberik tat-Tarbija fil-Ġuf

Santwarju Nazzjonali tal-Madonna Ta' Pinu, l-Għarb

Il-Hadd 20 ta' Frar 2022

L-E.T. Mons. Anton Teuma, Isqof ta' Għawdex

HNIENA “MILL-ĠUF”

Il-Vanġelu tal-lum (Lq 6:27-38), għalkemm twil, għandu hsieb wieħed idur go fih, u jien se nipprova niġbru b'sentenza waħda li għall-aħħar tiegħu jgħid li: “Hennu, bħalma hu hanin Missierkom”.

Kieku jkollna mmorru għall-original, għal-Lhudi, li bih inkiteb il-ktieb tad-Dewteronomju, insibu żewġ kelmiet: *ani rahum*. Xi jfissru dawn iż-żewġ kelmiet? Qiegħed jitellem Alla l-Missier: “*Jiena ġuf*”. Fi kliem iehor: “Jiena nagħmel dak li jagħmel il-ġuf”. Ahna m'għandniex traduzzjoni preċiża, allura t-traduzzjoni li għamilna kienet: “Jiena nhenn”. “Hennu”, qalilna Ġesù, “bħalma hu hanin Missierkom”. “Jiena nagħmel dak li jagħmel il-ġuf”. X'jagħmel il-ġuf? Il-ġuf johloq, il-ġuf jagħti l-ħajja, il-ġuf jiproteġi wkoll, il-ġuf iħares, il-ġuf imantni, il-ġuf jagħti dak kollu li hu pożittiv, il-ġuf ikennen, il-ġuf igeżwer, il-ġuf iħobb, il-ġuf jikkomunika l-protezzjoni, l-imħabba, jikkomunika l-ħajja tal-omm lill-ħlejqja l-ġdida. Dan kollu jagħmlu l-ġuf. Dan kollu mhux għajr il-hniena, l-imħabba. U jekk ahna meta nikbru jkollna ftit hniena, ikollna ftit imħabba, nitgħallmu niproteġu, ningibdu lejn xulxin u nibdew inħobbu lil xulxin, nibnu relazzjoni, nidhlu fiż-żwieġ, nibnu familja – kollox beda mill-imħabba li tgħallimna, li hassejna, li esperjenzajna fil-ġuf. Fi kliem iehor, kollox jibda mill-imħabba originali li hija l-enerġija ta' Alla. Ġesù, meta jqabbel l-imħabba, iqabbilha mal-ġuf. Ma jqabbilx l-imħabba mal-persuna tal-mara, jew mal-persuna tar-raġel. Le, mal-ġuf. U għalkemm il-ġuf ngħidu li huwa tal-mara, imma l-ġuf huwa dak il-post sagra fejn Alla jista' jħobb, iħenn, jagħti l-ħajja, jiproteġi, igeżwer il-persuna sa mill-oriġni tagħha, biex imbagħad nibqgħu nhossu dan il-bżonn matul l-esperjenza kollha tal-ħajja tagħna.

U allura jkompli Ġesù fil-Vanġelu tal-lum li rridu nitgħallmu nhobbu fil-ħajja. Inħobbu mhux biss bħala impuls, stint uman, imma mmorru lil hinn minn daqshekk. Il-bniedem li jitwieled fil-ġuf, li jitrabba fil-ġuf mhux biżżejjed li jhaddem l-imħabba li jesperjenza fil-ġuf ta' ommu, jew fil-hdan tal-familja li fiha jkun għex u kiber. Imma kull bniedem irid jitgħallim iħobb bl-imħabba tal-Vanġelu, bl-imħabba ta' Ġesù, biex il-ħajja tkun fil-milja tagħha. U fi ftit kliem, kif nistgħu niġbru l-Vanġelu tal-lum? Ġesù illum jisfidana b'mod qawwi. Jagħtina skoss kbir, xokk kbir. Għaliex? Għax jgħidilna: “Biex l-imħabba tagħkom tkun bħal tal-Missier, tridu thobbu b'xejn, mingħajr ma tistennew xejn lura”. Thobb, u int u thobb, għandek l-istonku tiegħek li jitekemmex, li jingabar, qed tiddejjaq, għax qed thobb. Dik hija l-imħabba gratuwita tal-Missier. Inti thobb, u waqt li qed thobb qed tbat i għax qed thobb. Ma tfittex l-ebda ritorn għall-att ta' mħabba li inti tagħmel. Din hija l-imħabba ta' Alla. U għalhekk ahna ma nhossuniex f'sintonija mija fil-mija ma' din l-imħabba, għax din mhix l-imħabba tiegħek, mhix l-imħabba tiegħi – din hi l-imħabba ta' Alla. Għalhekk ta' go fina kultant jitqalleb meta nippruvaw inħobbu b'dan il-mod, għax qed nagħmlu xi haġa li bil-hila tagħna biss, bil-qawwa tagħna biss, bis-saħħa tagħna biss kieku ma nagħmluhiex. Imma din l-imħabba hi importanti hafna fil-ħajja tagħna.

Qegħdin hawn niċcelebraw il-ħajja, niċcelebraw l-imħabba, niċcelebraw il-ġuf. Irridu noqogħdu attenti hafna. Għaliex? Għax minkejja dawn iċ-ċelebrazzjonijiet li qed nagħmlu, minkejja dan il-ferħ li qegħdin ingarrbu, mingħajr ma nindunaw nistgħu bil-mod il-mod

inhejju għal soċjetà qerrieda, għal soċjetà li flok ma tagħti l-ħajja, flok ma tkun ġuf, tispiċċa qabar; soċjetà li flok tħobb, tħenn, tagħder, tispiċċa teqred, tispiċċa tkisser. Tgħiduli: “Kif?”. Ara taħsbu li l-abortion jew l-ewtanasje jsiru mil-lejl għan-nhar. Ara taħsbu li mentalità tinbidel bħal swiċċ. Il-mentalità tinbidel bil-mod il-mod... U l-mod kif naġixxu aħna, il-mod kif niddeċiedu aħna, jibda jhejji, mingħajr ma nindunaw, biex imbagħad fl-aħħar l-abortion, l-ewtanasje, jidhlu mingħajr ebda problemi. Araw jekk inkunux ġuf jekk lill-anzjan, jekk lil dak li ma jiflaħx, lil dak li m'għadux kapaċi jipproduċi, nibdew inwarrbuh fil-ġenb bil-mod il-mod! L-ewwel nitfgħuh f'kamra differenti u ma jibqax fiċ-ċentru tad-dar, biex ma jagħtix fastidju. Imbagħad bil-mod il-mod naqilgħuh 'il barra. L-ewwel forsi l-isptar għax għandu bżonn. Imma mbagħad, biex ma jkunx ta' xkiel, inbegħduh iktar minna, ħalli jiehu ħsiebu xi hadd iehor. Għiduli intom jekk aħna bil-mod il-mod, mingħajr ma nindunaw, inkunux qegħdin inhejju biex hu jew ta' madwaru, bid-distakk affettiv li jkun inħoloq, jistaqsi u jgħid: “Jien għalfejn qieghed hawn? Jien *għalfejn* qieghed hawn? Xi skop baqagħli biex ngħix?”. Tgħiduli: “Imma mhux kulhadd jista' jzommu d-dar lill-anzjan u lill-marid”. Veru. Mhux kulhadd. Imma jien nerga' nsaqsi: “Imma veru li jien ma nistax inżommu d-dar? Imma veru ma nistgħux niftiehmu kif se niehdu ħsiebu? Imma veru għandna daqshekk bżonn ta' hinijiet twal ta' xogħol għax inkella mmutu bil-ġuħ, inkella ma nħallsux id-djun, biex m'għandniex hin għal dak li ta' ħajtu, għal dik li tat' ħajjitha għalina? Imma veru?”. Jekk inhu veru, mexxi, ibqa' miexi. Imma jekk mhux veru, staqsi lilek innifsek jekk intix bil-mod il-mod qieghed tibni qabar, jekk aħniex bil-mod il-mod inhejju s-soċjetà tagħna biex jasal mument u tgħid: “Isma'... l-ewtanasje”.

L-istess l-abortion. Ara taħsbu li l-abortion se jiġi kemm infaqqgħu subgħajna! Imma bil-mod il-mod diehel l-abortion. Għaliex? X'reazzjoni jkollna aħna quddiem il-wild, quddiem it-tfal? Kif qegħdin inqisuhom it-tfal? It-tfal li anki għandna fil-ġuf, forsi bħalissa. Huma rigal, don ta' Alla, jew inkella ppjanajtu jien, kif ridtu jien, meta ridtu jien, kif deherli jien? Iktar u iktar illum bl-inginerija ġenetika. Tgħiduli: “X'hemm ħażin?”. F'dan kollu donnu apparentement m'hemm xejn ħażin, imma fil-fatt minn taht qed tiġri xi ħaġa li m'aħniex nindunaw biha. X'inhu jiġri? Jekk il-kriterju ta' ngibx jew ma ngibx it-tarbija fid-dinja jkun kemm se nkun sew jien jew le; jekk it-tarbija tiġi sempliċement tissodisfa l-bżonn tiegħi u ta' żewġi, jew il-bżonn tiegħi u ta' marti, jew il-bżonn ta' ommi u ta' missieri – u nieqaf hemm; jekk it-tarbija hi sempliċement oġġett li jissodisfali jew le l-bżonnijiet tiegħi, jien bil-mod il-mod qieghed inhejji t-triq għall-abortion. Mhux tiegħi, imma għal din il-mentalità. Għaliex? Għax illum it-tarbija hi bżonn – għandi bżonnha, għandi bżonnha jien biex timlieli qalbi, biex timlieli s-sens ta' maternità u l-bżonn ta' maternità li għandi. Imma ladarba l-kriterju huwa l-bżonn tiegħi, għada jekk it-tarbija ma jkollix bżonnha, allura biex nimla, bl-istess mod, bżonn tiegħi, sodisfazzjon tiegħi, ngħid: “It-tarbija issa le”. Ipprovaw irriflettu naqra liema linja, liema triq, qegħdin niehdu. Mhux tant fid-deċiżjonijiet prattiċi – inżommx it-tarbija jew le – imma fil-mentalità li bil-mod il-mod qegħdin noħolqu.

Imma iktar. Jekk it-tfal tagħna u s-soċjetà – hawnhekk tidhol responsabbli s-soċjetà b'mod generali – jekk it-tfal tagħna, it-trabi tagħna, qegħdin inħossuhom bħala xkiel meta għadhom żgħar għax ma nistgħux noqogħdu magħhom, għax niddejqu magħhom, għax inħossu l-pressjoni tax-xogħol ta' min ihaddimna tfixkilna milli nibqgħu magħhom, u allura 'nipparkjawhom' u nbegħduhom bil-mod il-mod mill-familja, inkunu qegħdin nidhlu dejjem iktar f'din il-mentalità li t-tfal mhumieks persuni tal-istess rispettu u stima li jien nixtieq li jkolli jien. Le, imma t-tfal jispiċċaw sempliċement oġġett, kif semmejna diġà, li jista' jissodisfa jew ma jissodisfax il-bżonnijiet u l-ħtiġijiet tiegħi.

Allura l-Vanġelu tal-lum, li huwa bbażat fuq l-imħabba gratuwita, fuq l-imħabba b'xejn lejn il-persuni, huwa importanti għalina issa. X'jiġifieri thobb kif qed jitlobna Ġesù llum? Li meta niltaqa' miegħek jien, inhoss li int iltqajt ma' persuna tal-istess dinjità bħali, preċiż, la inqas u lanqas iktar. Imma aħna mingħajr ma nindunaw, l-ewwel wiehed jien, meta niltaqgħu ma' xi hadd x'nagħmlu? Nikklassifikaw... "Dan inqas minni, dan oġġla minni". Il-Vanġelu tal-lum huwa sfida kbira: illi jien irrid inqis lil *kulhadd* – ibda mit-tarbija fil-ġuf, sa dak l-anzjan li hemm marid bid-demenzja u ma jafx li hu ħaj – bl-istess dinjità li nixtieq li niġi stmat biha jien. Jekk nimxu b'dan il-mod, kif iħares lejna l-Missier tagħna tas-Sema, nibdew bil-mod il-mod nimlew l-oqbra li qegħdin inħaffru, inkissru l-magna tal-qerda li s-soċjetà tagħna qed iddahhalna fiha mingħajr ma nindunaw. U *verament* dak li qal Ġesù jista' jkun possibbli: "Hennu, bħalma hu ħanin Missierkom li hu fis-smewwiet." *Ani rahum* – halli nkunu lkoll kemm aħna ġuf, halli ngħinu lkoll kemm aħna l-kultura tal-ħajja u qatt tal-mewt.